Peter Gombeir

Kamer 241

ROMAN

Uitgeverij
VRIJDAG

© 2012 –Peter Gombeir & Uitgeverij Vrijdag
Jodenstraat 16, 2000 Antwerpen
www.uitgeverijvrijdag.be

Omslagontwerp: Mulder van Meurs, Amsterdam
Vormgeving binnenwerk: theSWitch, Antwerpen

NUR 301
ISBN 9789460011795
D/2012/11.767/169

Niets van deze uitgave mag door middel van elektronische of andere middelen,met inbegrip van automatische informatiesystemen, worden gereproduceerd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

1

3 uur 's nachts. Godverdomme. Pijn! Overal! De intensive care staat vol met machines. In je bed zie je er niet veel van. Wel lawaai. Godverdomme. Pijn! Overal! Een vriendelijke verpleegster komt eens kijken.

'Gaat het?'

'Ik heb pijn! Overal!'

'Alles is goed gegaan, hoor. Je was wel wat onderkoeld. Het wordt opletten voor een longontsteking. Goed hoesten, en fluimen ophalen. Er is een pijnpomp geïnstalleerd. Als je pijn hebt moet je op dit knopje duwen. Pas op, het werkt maar één keer om de tien minuten.'

Tweehonderd keer duwen op het knopje. Er gebeurt weinig. Eens proberen te hoesten. Godverdomme. Pijn! Overal! De matras zuigt zich leeg en blaast zich weer op. Vreemd. Misschien is dit de pomp die begint te werken.

Een uur later toch maar eens vragen of de verpleegster zeker is dat die pomp werkt.

'Ik voel mijn rug wel nat worden, maar de pijn gaat niet weg.' Vreemd gewouwel, precies iemand op de tandartsstoel. De verdoving werkt blijkbaar nog wat na. Een tijdelijk licht spraakgebrekje.

Na wat inspectie blijkt dat de prik niet juist gegeven is.

Nieuwe pomp, weer een paar keer duwen. Deze lijkt wel te werken.

Voor de eerste keer komt een verpleegster je wassen. Een vreemde sensatie. Nooit een fan geweest van veel aanrakingen, vooral niet door vreemden. Het klonk vroeger wel… erotisch. Nu overheerst de pijn. Overal. Je krijgt niet veel keuze. Ogen dicht. Laten doen.

'Draai je eens een beetje, zodat ik je rug kan wassen.'

Zot! Pijn! Overal!

***

Flashback. Eind januari. Griepje gevat. Paar dagen thuis, zalig. Toch de dokter maar verwittigd, wettig afwezig zijn en zo.

'O ja, ik voel ook soms wat vervelends in mijn buik, en ik ben wat kilo's vermagerd.' Enkele jaren geleden, toen moeder ziek was, hetzelfde liedje. Maar dat was niet erg. Stress. En een beetje te veel in je hoofd gestoken.

'Het zal ook wel weer zoiets zijn hoor, denk ik. Het is hectisch op het werk.'

Met een zelfverklaarde uitstekende manager als baas is het altijd moeilijk samenwerken. Maar je wordt dat wel gewoon.

'Je gaat toch best nog deze week een CT-scan laten uitvoeren, ik voel iets aan je milt.'

De milt. Is dat niet dat ding dat vroeger pijnscheuten veroorzaakte tijdens de sportles? Die heeft al jaren niet meer gestoken, al kan dat ook aan het niet meer sporten liggen. Pinten drinken, ja. Maar dat zal wel niet meetellen. Niet te veel mee inzitten. Best eerst het onderzoek afwachten.

Enkele dagen later naar het ziekenhuis. Eerst een zeer

aangenaam drankje drinken. Dan in ondergoed naar de machine. Zwarte boxershort Eskimo. Wit onderhemd. Buis in het achterwerk, lavementje steken.

'Zie je iets?'

'Ja, er is iets te zien, maar ik mag hier niets over zeggen. Het kan altijd zijn dat ik verkeerd ben. Dan zouden we je onnodig ongerust hebben gemaakt. En dat is niet de bedoeling.'

Een uur later stond de huisarts voor de deur. Zoals bij moeder enkele jaren geleden. Toen had hij ook slecht nieuws.

'Er is een grote tumor gevonden in je buik, twintig centimeter doorsnede. Die moet er zo snel mogelijk uit. Ik heb een afspraak gemaakt met de oncoloog, maandag. Waarschijnlijk ga je nog een paar onderzoeken moeten hebben. Twee jaar geleden was die er nog niet, ik heb de scan nog eens bekeken. Ja, het is een groot ding. Het zit rond je maag, heel vreemd. Er zijn niet meteen uitzaaiingen te zien.'

Wacht even. Oncoloog. Tumor. Uitzaaiingen.

'Ben je me nu aan het zeggen dat ik kanker heb?'

'Ja, daar ziet het toch naar uit.'

Het is vreemd. De volgende zinnen passeren zomaar. Je hoort praten. Je luistert niet. Ook de weken daarna leef je in een waas. Geen happy trip. Meer een mislukt lsd-experiment. Er verandert veel. De vrees om geen werk meer te hebben tegen de zomer verandert in de vrees om niet meer te leven tegen de lente.

De blik in de ogen van de oncoloog enkele dagen later toen hij pa herkende was er eentje om in te kaderen. Het is dezelfde kerel die moeder behandelde. Hij had het over een GIST-tumor. Niets te maken met een teveel aan bier. Een ander soort gist.

‘Je loopt rond met een gezwel ter grootte van een volleybal. Het komt niet veel voor, maar ik denk dat ik je kan helpen. Ik heb een afspraak gemaakt met de chirurg.’

Jaja, je wordt geleefd op zulke momenten. De chirurg zag het ook wel zitten. Maar veel vertrouwen wekte hij niet, vooral niet toen hij meldde dat hij pas kon zien wat hij moest doen nadat hij alles had opengesneden. Binnen een paar weken dus. Geruststellend. Moeder was ook door die chirurg geopereerd. Vader was al gerustgesteld.

Een zeer zeldzame kanker. Typisch. Alsof een simpele prostaatkanker, of teelbalkanker niet volstond. Nee, een ding waar bijna geen behandeling meer mogelijk is. Enkel verwijderen. En dan hopen. Maar kanker is toch iets voor oude mensen? Niet voor gasten van 32? Just your luck…

***

‘Bram, ben je thuis vandaag? Ik zou je dringend willen spreken.’

‘Kom maar af.’

Handig, dat sms’en. Bram moet het weten. Als een van de eersten. Broer Geert en de ouders, tja, die vertel je zoiets meteen. Zelfs al is het op de verjaardag van je schoonzus. Qua timing kan dat tellen. Een datum die Geert nooit meer zal vergeten. Maar je moet het je vrienden ook vertellen. Godverdomme. Aan Bram kun je alles kwijt. De andere vrienden ook hoor, daar niet van. Hoe lang kennen we elkaar ondertussen? Twintig jaar of zo? Al veel samen meegemaakt. Dat schept een band. Een kwartiertje later vertrokken. Op weg naar Boezinge. Hoe pak je dit aan, zo’n gesprek? Nog nooit gedaan.

‘Jullie hebben waarschijnlijk wel gezien dat ik ferm vermagerd was. Ik dacht, beetje stress, normaal. Toen ik bij de dokter was heb ik er nog eens over gesproken. Ik moest naar de scanner. Ze hebben iets gevonden. Een tumor. En die moet er zo snel mogelijk uit. Stom. Godverdomme.’

Ze zaten er wat verslagen bij, Bram en Dorothee. Wat zeg je daarop. Ik zou het ook niet weten. Of Bram de andere vrienden wilde verwittigen. Ja, je kunt nog wel een mail sturen. Laf, en een beetje zielig. Maar op zo’n moment heb je geen zin om het vijf keer te moeten herhalen.

Mja, je moet nog het werk verwittigen, en zorgen voor een vervangingsinkomen. Díe drie dagen griep zouden wel eens wat langer kunnen duren.

Een dag later toch maar afspreken met de collega’s. Zij hebben ook recht op de waarheid. Weer een raar gesprek. Dezelfde verslagenheid. Dat ze je een tijdje moeten missen. Een paar maand of zo. Daar moet je je niets van aantrekken. Eerst zelf maar zorgen dat je zelf beter wordt.

Er waren nog wel enkele dingen die je altijd al wilde doen, en nu zonder veel nadenken gewoon doet. Zo snel mogelijk rijden met de auto bijvoorbeeld. (180. Dat haalt een Citroën C4 110 HDI. Wel wat bergaf. Een rijbewijs heb je de komende weken toch niet nodig.) Dan de praktische zaken. Alle paswoorden en pincodes overhandigen aan je ouders. Je digitale ik mag nog verder leven als er iets misgaat. Het jammere is dat er nog zoveel is dat je niet hebt gedaan. Tijdsgebrek. Erg. En moet je eigenlijk een testament schrijven op je 32ste?

Van onderzoek naar dokter naar scanner. Pa ging veelal mee. Gelukkig. Zoveel mogelijk dingen nog een laatste keer doen. Je weet maar nooit. Pinten gaan drinken met de vrien-

den. Gewoon boodschappen doen. Spaghetti bolognaise eten (volgens vaders recept: ajuinen en look stoven, daarna gehakt erbij, kruiden, een paar uur laten sudderen en daarna de passata di tomata erbij). En frietjes natuurlijk. Toch maar ongemakkelijk afscheid nemen van de vrienden. Onbedaarlijk wenen in het geniep nadat petekind Miel zijn tekening gaf. Naar de markt gaan. Met Miel op de computer spelen. Nog een laatste keer zat zijn. In je eigen bed slapen. Tot die dag toch kwam.

2

Een zeer miezerige Valentijn. De boterham 's morgens smaakt niet. Geen kaartje van een geliefde. Geen bloemen, snoepen of cadeautjes. Niets van dat. Om nu nog een lief te zoeken is het wat laat. De twee favoriete ochtendprogramma's passeren in een roes. *Homes under the hammer* op BBCOne kan niet echt boeien. Als je op zoek bent om een huis te kopen, is het zeer frustrerend om te zien hoe ze in Engeland een huis kunnen kopen voor 30.000 euro, in orde zetten met 5.000 euro en verkopen voor 50.000 euro. Als alleenstaande van onder moeders vleugels ontsnappen, kost in Vlaanderen veel geld. Een leuke spaarpot is handig, maar een gemiddeld huis kost al gauw 150.000 euro. Lenen en afbetalen tot aan je pensioen is geen optie. Soit, misschien best dat je geen huis gekocht hebt. In deze gezegende toestand. Klaar om een flinke boreling op de wereld te zetten.

The Jeremy Kyle Show, de Engelse versie van Jerry Springer, toont alweer de 'DNA results reveal the truth'. Onder andere omstandigheden is dit machtig. Maar nu heb je er geen aandacht voor. Alsof je door de tv kijkt. 's Middags nog een boterham, nog een laatste keer goed gaan kakken, koffertje pakken. Pantoffels niet vergeten! En de nieuwe pyjama's van de Zeeman. Autootje in en weg…

Inchecken, kamer 241 opzoeken, beetje installeren. De verpleegster komt binnen. 'Je moet in de komende twee uur vier liter van deze Klean Prep oplossing drinken, om je darmen te kuisen.'

Vier liter in twee uur? Een afschuwelijk drankje. Vier liter, dit is de hel! Vader en moeder kijken nog eens rond, leggen een en ander op zijn plaats, samen nog een potje huilen, en dan gaan ze weg. De buurman zit er al in zijn pyjama. Te eten. Een oude man, potdoof. Gesprekken zijn al uitgesloten, laat staan leuke. Hij zit apathisch in zijn bord te roeren. Vol-au-vent, lijkt het. Hij slaat zijn ogen op, bekijkt je van kop tot teen, en prakt dan verder zijn aardappelen. Misschien hebben ze wel een frontale lobotomie uitgevoerd. Een gelukte. Al kan hij hier evengoed voor een appendicitis zijn.

'Wat heb jij voor, vent?' vraag je hem dan maar gemaakt geïnteresseerd.

Hij antwoordt met een vreemd gewauwel. Als een varken dat zijn trog leegeet. Tot daar het enige contact. Meer heb je niet nodig. Denk je. Gewoon met jezelf bezig zijn. Geen pottenkijkers. Geen flauwe vragen. Laat me gerust.

Na vijf minuten ben je het taaltje van de verpleegsters wel gewoon. De Klean Prep schuifelt opmerkelijk vlot binnen. Gelukkig heb je zaterdag nog wat getraind met de vrienden op café. Het smaakte niet. Zaterdag niet, en nu ook niet. Maar toen had je toch zeer leuk gezelschap. Zij praatten tenminste.

Er schiet veel door je hoofd. Alles wat je doet kan wel eens de laatste keer zijn. En eigenlijk leef je al zo van het moment dat het oordeel is gevallen. Jammer dat het wellicht laatste drankje een ongedefinieerd smakende pap is, als ver-

lepte urine die al twee weken in de zon stond. De grenadine die ze erbij goten is niet echt effectief.

***

In de loop van de namiddag komt de chirurg langs.

'Zie je het zitten?'

'Jij moet het nu zien zitten, denk ik…'

Hij legt nog eens de hele mikmak uit. In een taaltje dat je best wel begrijpt. Een gesprek dat je liever nooit wilde meemaken. Beetje bij beetje kom je in de stemming. Begrafenisstemming. Je trekt je kleren uit en doet de Zeemanpyjama aan. Gekocht voor 8 euro, een batje. Best. Het toilet kende de eerste uren geen geheimen. Altijd gemakkelijker, een broek met een elastiek. Dan is die vlugger uit.

'Ziet je stoelgang er al uit als pipi? Ja? Dan is het goed.'

Stoelgang, wat een woord. Alsof gewoon kak niet volstaat. Het vreemde is, het ziet eruit als pipi. Raar. Nog wat tv kijken, proberen te slapen, maar dat lukt niet. Morgen komt die dag. Misschien je laatste. Je denkt terug aan de laatste dagen, weken, maanden, jaren. Zelfs al was je ervan overtuigd dat alles goed was, en dat je op je 32ste tevreden zou sterven, nu, met de dood voor ogen denk je er anders over. Heb je goed geleefd? Zijn er nog dingen die je altijd al wilde doen maar nooit gedaan hebt? Ben je een goed mens geweest? Je denkt aan duizend dingen. Niet allemaal even leuk. Hoe je een klasgenootje in de kleuterklas pestte. En nooit je excuses hebt aangeboden. Andere mensen die je liefhad die gestorven zijn. De goede raad die je koppig negeerde. Een slapeloze nacht.

***

's Morgens komen de verpleegsters goedgemutst langs. Tondeuse in de hand. *Brazilian style*. Was dat niet iets voor vrouwen?

'Wij noemen dat een koersbroek.'

Probeer dan maar eens je lach in te houden, terwijl ze je spellement opzijduwen voor de laatste haartjes. Een sexy operatieschort maakt het koerstenue compleet. Geen Tom-Boonentorso. De pintjes aan de toog hebben dat silhouet verknald. Dan wachten. En nog wat wachten. Om halftwee nog een pilletje om te kalmeren. Echt werken doet het niet. 'Het gaat nu niet lang meer duren,' en warempel, een halfuur later rolt de verpleegsterbrigade het bed binnen in het operatiekwartier. De chirurg komt nog eens dag zeggen. Pas dan besef je dat je een hoop dingen niet hebt gezegd. Tegen je ouders. Tegen je broer. Tegen Miel. Tegen je vrienden. Tegen al wie je liefhebt of liefhad... Nu is het te laat.

'Tel eens tot vijf,' zegt een verpleegster, helemaal in het blauw ingepakt, maar met twee fantastisch mooie blauwe ogen. Als dit het laatste is wat je ziet, dan is het de moeite geweest.

'Eén… twee… drie…'

Verder raak je niet.

***

Op reis in Krakow vertel je wel eens iets in een dronken bui. Aan Bram bijvoorbeeld. Al een tijdje liep je rond met een voorgevoel dat er iets niet pluis was in je buik. Je deed er niet veel mee. Krakow was de max. Een mooie stad, er in een impuls naartoe getrokken. De interesse voor de Tweede Wereldoorlog had ons het jaar ervoor naar de stranden van

Normandië gebracht. Machtig. Bram bleek er een halve expert. Zelf ken je heel die oorlogaffaire enkel van horen zeggen. Van pa, die toen je klein was gefascineerd naar Maurice Dewilde zat te turen, terwijl jij hunkerde naar de *Flying Doctors*. Of een beetje later door de games op pc: *Medal of Honour*, *Allied Assault* en *Call of Duty*. En door de films en series, *Saving Private Ryan* en *Band of Brothers*. Hoeveel zaterdagavonden hebben we daar niet mee gevuld? Enkele Kerelsbieren, enkele afleveringen *Band of Brothers*, afgerond met enkele levels *Call of Duty*. We waanden ons soldaat.

'Ik wil graag eens naar Auschwitz.' Waar cafépraat al toe kan leiden. Wist je veel dat dit in Polen lag. Een half jaar later waren we ter plekke. Vijf van de mooiste dagen van je leven, zotjes. Goed gegeten, veel gedronken, illegaal naar de set van *Schindler's List* getrokken in de Liban quarry. Veel gewandeld, en vooral genoten. Het hoogtepunt, of wat het had moeten worden: Auschwitz. Jammer genoeg in een georganiseerde tour, het was spurten door de barakken. Birkenau, vansgelijke. De vrouwelijke gids slaagde erin om in de schoenenzaal in volle glorie haar gsm 'Hey sexy beast' te laten kwetteren.

Er waren al plannen om samen met de andere vrienden een nieuwe reis in elkaar te steken. Ging het naar Berlijn? Of zouden we het eens wat dichter bij huis zoeken? In de Westhoek zijn we al doordrongen van de Eerste Wereldoorlog, de witte zerken dagzomen de horizon. De Somme leek wel eens leuk. Relatief dichtbij, met de auto te doen – wat het goedkoper maakt. En er is een Ibishotel in Albert.

Ibishotels zijn voor mannen op reis ideaal. Basiscomfort, maar wel altijd in orde. Of je nu in Krakow, in Normandië of in Zimbabwe zit, altijd dezelfde kwaliteit. Toegegeven,

met een lief kies je best wel iets luxueuzer. Maar voor een echte vent zijn Ibiskamers ideaal om in te ruften, te stinken, te kakken, te drinken en te maffen. Er is zelfs een tv. De eerste afspraken met de vrienden waren gemaakt. Het was nog zoeken naar een goede datum die voor iedereen paste. Ook voor de vrouwen, want zij moeten natuurlijk akkoord gaan. Vrijgezel zijn heeft nadelen en voordelen. Je moet met niemand rekening houden. En geen verantwoordelijkheid voor kinderen. *À l'improviste* een tripje boeken is dus geen probleem.

Een nieuwe trip doorkruiste onze plannen. Geen aangenaam gezelschap. Geen vooruitzichten voor enkele laveloze drankavonden. Geen bezoekjes aan een plaatselijke kerk. Een mooie kamer, dat wel. Een kamer waar je ongegeneerd kunt ruften, stinken, kakken en maffen. Er is zelfs een tv.

***

In de ziekenhuiskamer kijk je naar een klassiek systeemplafond. Er zijn 56 hele tegels en 6 halve. Een blauwe streep op de muur heet de bezoekers welkom. Twee flatscreens aan de muur zorgen ervoor dat elke klant zijn eigen programma kan volgen. De bedden zijn best comfortabel. Met de afstandsbediening kun je de matras om je lijf heen mouleren. Het uitzicht op de torens van Ieper is stukken aangenamer dan de blik op het kantoorgebouw in Krakow, dat deed denken aan het communistische verleden. De badkamer is functioneel, al was de natte cel in het Ibis hipper. De twee lavabo's lijken weggelopen uit een bouw- en verbouwprogramma. Naar het schijnt is een 'his and hers'-lavabo mode. Als je hier ooit goed uitkomt, moet je er toch eens werk van maken, van een huis